

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de reglementare

Ordin pentru modificarea unor Ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei privind piața de energie electrică

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii reglementării

1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)	<p>Regulamentul (UE) 2017/2195 al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică, în continuare Regulamentul 2195, prevede, la art. 18, că operatorul de transport și de sistem (OTS) trebuie să elaboreze o propunere care să conțină clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare (FSE) și clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea (PRE), iar la art. 5, pct. 4 lit. d) că fiecare autoritate de reglementare competentă aprobă clauzele și condițiile în materie de echilibrare elaborate de OTS în temeiul art. 18. În conformitate cu art. 6 alin. (3) din Regulamentul 2195 OTS responsabili cu elaborarea unei propuneri de clauze și condiții sau de metodologii sau autoritățile de reglementare responsabile cu adoptarea acestora pot solicita modificări ale respectivelor clauze și condiții sau metodologii. În fiecare stat membru vizat se organizează o consultare publică cel puțin pentru propunerile elaborate în temeiul art. 5 alin. (4) lit. (c) din Regulamentul 2195.</p> <p>Regulamentul (UE) 2017/2196 al Comisiei din 24 noiembrie 2017 de stabilire a unui cod de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic, în continuare Regulamentul 2196, prevede, la art. 36 și 39, că OTS trebuie să elaboreze o propunere de norme privind suspendarea și restabilirea activităților de piață și o propunere de norme pentru decontarea dezechilibrelor și decontarea capacității de echilibrare și a energiei de echilibrare, care se aplică pentru perioadele de decontare a dezechilibrelor în care activitățile de piață au fost suspendate, iar la art. 4 alin. (2) că fiecare OTS transmite următoarele propuneri spre aprobare autorității de reglementare.</p>
2. Cadrul național de reglementare	Prevederile referitoare la funcționarea pieței de echilibrare și la decontarea dezechilibrelor, solicitate prin Regulamentul 2195, au fost cuprinse în Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței și a Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea și pentru modificarea și abrogarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, cu modificările și completările

	<p>ulterioare (în continuare Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021), iar cele despre normele privind suspendarea și restabilirea activităților de piață precum și cele pentru decontarea dezechilibrelor și decontarea capacității de echilibrare și a energiei de echilibrare care se aplică pentru perioadele de decontare a dezechilibrelor în care activitățile de piață au fost suspendate, solicitate prin Regulamentul 2196, au fost cuprinse în Ordinul președintelui ANRE nr. 128/2021, cu modificările și completările ulterioare, ordine a căror aplicare depinde de momentul de timp la care OTS va fi pregătit să folosească noul regulator frecvență-putere care în ultimii doi ani a fost realizat pentru a corespunde noilor cerințe impuse de reglementările comunitare ce privesc piața internă europeană.</p> <p>Totodată, în același timp cu ordinele menționate anterior, se aplică în momentul de față prevederile cuprinse în Regulamentul de programare a unităților de producție dispecerizabile, a consumatorilor dispecerizabili și a instalațiilor de stocare dispecerizabile și în Regulamentul de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare, ambele regulamente aprobate cu Ordinul președintelui ANRE nr. 61/2020, cu modificările și completările ulterioare, respectiv în Regulamentul de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea – preț unic de dezechilibru, aprobat cu Ordinul președintelui ANRE nr. 213/2020, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Atribuțiile ANRE în domeniul stabilirii regulilor privind funcționarea pieței de echilibrare rezultă în temeiul art. 5 alin. (1) lit. c) și art. 9 alin. (1) lit. h) ale OUG nr. 33/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, conform cărora ANRE stabilește reglementări tehnice și comerciale pentru operatorii economici din sector, pentru funcționarea sigură și eficientă a sectorului energiei electrice, termice și al gazelor naturale.</p> <p>În prezent sunt în vigoare prevederi referitoare la suspendarea pieței angro de energie electrică, a pieței de echilibrare și la decontarea dezechilibrelor cuprinse în Regulamentul privind suspendarea funcționării pieței angro de energie electrică și regulile comerciale aplicabile, aprobat cu Ordinul președintelui ANRE nr. 23/2016 cu modificările și completările ulterioare.</p>
<p>3. Scopul reglementării</p>	<p>Scopul proiectului de ordin îl reprezintă prelungirea termenului de la care se aplică prevederile Ordinului președintelui ANRE nr. 127/2021, respectiv de la data de 1 aprilie 2024 la data de 1 iunie 2024, din următoarele motive:</p> <p>1. Modificarea modulului aferent decontării dezechilibrelor PRE dezvoltat de OTS ca urmare a modificării formulelor de calcul al prețului final unic de dezechilibru în vederea eliminării apariției de prețuri care nu reflectă costurile de echilibrare a SEN pe anumite</p>

intervale de decontare.

2. Complexitatea procesului de implementare a noilor funcții în sistemul EMS – SCADA și a modului de activare a rezervelor de restabilire a frecvenței activată în mod automat utilizând ordinea de merit – RRFa (activare din regulatorul central frecvență – putere) programate să fie finalizate în luna martie 2024. După acest termen sunt programate, etapizat cu furnizorii de servicii de echilibrare (FES), testele în timp real de calificare tehnică pentru asigurarea acestor rezerve. Dat fiind caracterul complex al acestor teste, timpul rămas pentru desfășurarea acestor teste până la data de 1 aprilie 2024 este insuficient. Ulterior acestor teste, este necesară și o perioadă de timp dedicată deprinderii participanților la piață cu noua interfață de utilizator și dezvoltarea aplicațiilor de tip web-service.

3. Etapa de testare a aplicațiilor și a proceselor cu toate entitățile implicate în activitatea PE, și anume FSE, PRE, participanții înregistrați la piața de alocare a capacităților transfrontaliere de interconexiune, cu OTS vecini, cu platformele piețelor de energie pe care activează CNTEE Transelectrica SA, cu operatorul de măsurare a energiei electrice, cu platforma de transparență a datelor EMFIP etc. În plus, toate entitățile implicate în activitatea PE trebuie să dezvolte aplicații software necesare schimbului de date cu platforma PE, precum și pregătirea operatorilor în acest sens.

4. Volumul foarte mic al calificărilor pentru asigurarea serviciilor de sistem respectiv până acum sunt calificați pentru noile produse standard de echilibrare un număr de 10 participanți la piața de energie electrică, dar cu un volum de rezerve insuficient. Amânarea propusă va permite FSE să finalizeze procesul de calificare pentru noile produse și să se adapteze la noile instrumente și reguli de piață (lucrări de adaptare a repartitoarelor locale de putere, dezvoltare aplicații soft, pregătirea resurselor umane etc.).

Având în vedere solicitarea CNTEE Transelectrica SA de derogare a termenului de aderare la platformele de echilibrare europene pentru rezervele de restabilire a frecvenței activată în mod automat (RRFa) în luna iulie și respectiv septembrie 2024 pentru rezervele de restabilire a frecvenței activată în mod manual (RRFm), scopul proiectului de ordin este de a include prevederi ale proceselor de ofertare, selectare și activare a ofertelor și pentru platforma pieței naționale de echilibrare (PE) pentru perioada tranzitorie până la aderarea companiei la platformele europene.

Cu privire la Ordinul președintelui ANRE nr. 128/2021 este necesară, de asemenea, prelungirea termenului de aplicare a acestuia de la data de 1 aprilie 2024 la data de 1 iunie 2024, pentru alinierea cu prevederile Ordinului președintelui ANRE nr. 127/2021.

<p>4. Schimbări preconizate/ măsurile propuse prin prezenta reglementare</p>	<p>Din analiza adreselor transmise de către CNTEE Transelectrica SA nr. 3996/29.01.2024, 7306/15.02.2024 și 8552/21.02.2024, înregistrate la ANRE cu nr. 11989/30.01.2024, nr. 26837/15.02.2024 și nr. 30487/21.02.2024 a rezultat că este necesară modificarea mai multor articole din cadrul Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 127/2021, cu modificările și completările ulterioare și anume:</p> <p>a) Din analiza simulărilor privind decontarea dezechilibrelor PRE efectuate pentru lunile iunie, septembrie, octombrie, noiembrie și decembrie 2023 au rezultat în câteva intervale de decontare a pieței de echilibrare prețuri finale unice de dezechilibru foarte mari care nu justificau cheltuielile cu echilibrarea SEN. Eliminarea situațiilor descrise anterior s-a realizat prin aplicarea prevederilor art. 11, alin. (1), lit. a) și b) din Decizia ACER nr. 18/2020 care conferă posibilitatea trecerii la două prețuri de dezechilibru pentru activări ale energiei de echilibrare într-un sens sau două sensuri. Astfel, la Anexa 2, la articolul privind stabilirea prețului final unic de dezechilibru se modifică condițiile de stabilire a acestuia prin eliminarea condiției ca activarea energiei de echilibrare să fie realizată într-un singur sens și a condiției ca stabilirea celor două prețuri de dezechilibru să fie realizată doar pentru activări de energie de echilibrare în ambele sensuri. Simulările efectuate cu noua condiție pentru aceleași luni enumerate mai sus au avut ca rezultate prețuri finale unice de dezechilibru care reflectă prețul marginal al ofertelor de energie de echilibrare și implicit costurile echilibrării SEN;</p> <p>b) Pentru a asigura continuitatea și transparența proceselor de ofertare, selectare și de activarea a ofertelor de energie de echilibrare până la aderarea OTS la platformele europene, la Anexa 1 au fost modificate articolele cu privire la aceste procese pentru a include regulile ca noua platformă de echilibrare la nivel național să respecte prevederile Deciziilor ACER pe această temă;</p> <p>c) modificarea termenului de aplicare a Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 127/2021 de la data de 1 aprilie 2024 la data de 1 iunie 2024;</p> <p>d) prelungirea termenului de modificare a configurației platformei PE existente, conform cerințelor din Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței, de la 2 ani la 2 ani și 2 luni.</p> <p>De asemenea este necesară prelungirea termenului de aplicare a Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 128/2021 de la data de 1 aprilie 2024 la data de 1 iunie 2024 pentru alinierea cu</p>
--	--

	prevederile Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 127/2021, cu modificările și completările ulterioare.
--	--

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de reglementare

1. Impactul macroeconomic a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei b) impactul asupra operatorilor economici c) impactul asupra consumatorilor/ clienților finali (variații de preț sau altele asemenea)	Se apreciază că prelungirea termenelor de aplicarea ale Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 127/2021 și 128/2021 este benefică pentru participanții la piață permițând furnizorilor de rezervă de reglaj secundar să finalizeze procesul de calificare pentru RRFa și lucrările de adaptare a repartitoarelor locale de putere la noul mod de schimb de date și de comandă, asigurând astfel o cantitate de rezervă RRFa, activabilă în ordinea de merit, suficientă pentru asigurarea siguranței în funcționare a SEN.
2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	
3. Impact asupra mediului de afaceri	
4. Implicații sociale	
5. Impact asupra mediului	

ANRE invită părțile interesate să transmită observații și propuneri legate de aspectele cuprinse în cadrul proiectului de act normativ însoțite de o motivație corespunzătoare în termen de 10 de zile de la data publicării, inclusiv în format editabil, la adresa de e-mail srpee@anre.ro. Termenul de 10 zile este justificat de necesitatea de a se asigura aprobarea și intrarea în vigoare a ordinului anterior datei de 1 aprilie 2024, obiectul proiectului de ordin fiind prelungirea termenului de aplicare la 1 iunie 2024 pentru a permite OTS să asigure implementarea tuturor schimbărilor hardware și software pe care cele două Ordine aferente noilor funcții în sistemul EMS – SCADA și a modulului de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea le impun.